

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ПРОВІДНА ФОРМА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ

Морозова Л.Ю.

Харківський національний університет радіоелектроніки

Роль інформаційних технологій в освіті суттєво зростає завдяки впровадженню в процес освіти нових апаратних, програмних, інформаційно-комунікаційних засобів. Інформаційно-комунікаційні технології стають базисом роботи з усіма видами інформації за допомогою електронних засобів.

Дистанційне навчання повинно зробити доступним для кожного в будь-якому місці земної кулі вивчення навчальних дисциплін будь-якого коледжу, академії, університету. А це, у свою чергу, припускає перехід від концепції фізичного переміщення студентів із країни в країну, яка вичерпала себе, до концепції мобільності знань та ідей, і, врешті-решт – до мобільності освітніх ресурсів [1, с.52]. Лідером у галузі використання методів дистанційного навчання є відкрита школа бізнесу Британського відкритого університету [2, р.1103].

Дистанційне навчання – це одна з форм безперервної освіти, яка покликана реалізувати права людини на освіту та отримання інформації, а також – це отримання знань і вмінь завдяки зв'язку інформації і навчання. Це форма освіти, що будується на використанні середовищ передачі інформації та методів навчання, які залежать від технічного середовища обміну інформації.

Всі існуючі моделі навчання можна поділити на пасивні, активні та інтерактивні. Предметом нашого розгляду є інтерактивна модель навчання, головною метою якої, як й інших моделей, є, насамперед, створення комфортних умов навчання, за яких всі учасники навчального процесу мають активно взаємодіяти між собою.

Використання інтерактивних технологій навчання тісно пов'язано з традиційними технологіями. Симбіоз інтерактивних технологій навчання, дозволяє забезпечити високу інтерактивність процесу навчання, організувати колективну роботу. А.А.Андрєєв [3, с.26] пропонує визначити дистанційне навчання як «...синтетичну, інтегральну, гуманістичну форму навчання, що базується на використанні широкого спектру традиційних і нових інформаційних технологій та їх технічних засобів, які використовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем й учнем, коли процес навчання некритичний до їх розташування в просторі та часі, а також до конкретної освітньої установи». Це є, на наш погляд, найбільш вдале формулювання дистанційного навчання.

Але, слід відзначити, що незважаючи на те, що дистанційне навчання є інваріантним стосовно простору й часу, існують також деякі обмеження на підготовку фахівців певних спеціальностей за цією формою освіти. І тут неможна не погодитися з трактовкою С.О. Сисоєвої, яка визначає, що «оскільки основу навчального процесу у випадку дистанційного навчання становить інтенсивна, цілеспрямована та контрольована самостійна робота учнів, яка може виконуватися ними у зручному місці, у зручний час, при конкретній домовленості з педагогом щодо контактів, то означена форма навчання має

Секция 1. Информационные системы и технологии: опыт создания, модели, инструменты, проблемы

виключне значення для здобуття людиною другої освіти, перекваліфікації, підвищення і поглиблення вже існуючої кваліфікації» [4, с.79].

Дистанційні технології отримання освіти можна розглядати «як природний етап еволюції системи освіти від класичного університету до віртуального, тобто як рух від дошки і крейди до комп'ютерних навчальних програм, як рух від книжкової бібліотеки до електронної, рух від навчальної аудиторії до віртуальної аудиторії будь-якого масштабу...» [5, с.82]. Усі ці процеси дозволяють співіснувати в рамках однієї системи освіти різним освітнім технологіям.

У навчальному процесі застосовуються дві групи технологій: неінтерактивні технології (надання навчально-методичних матеріалів у друкарському вигляді, на аудіо – й візуальних носіях або компакт-дисках) та інтерактивні – з використанням існуючих комп'ютерних технологій [1, с.56].

Змістовно – організаційною одиницею дистанційного курсу є тема. В традиційному навчальному процесі тема – це частина змісту. У дистанційному ж курсі тема стає аналогом заняття. Тому в дистанційному курсі необхідно регламентувати обсяг матеріалу, що викладається, а не кількість аудиторних годин, які відведено на вивчення теми. Основною структурною одиницею дистанційного курсу є модуль. Модуль складається з логічно завершених тем, є досить самостійною структурною одиницею.

Контроль базується на перевірці досягнення мети модуля й закріпленні інформації, що засвоєна студентом при проходженні модуля, контроль є обов'язковим як після проходження модулю, так і після проходження кожної теми.

Для подальшого успішного розвитку новітніх технологій навчання у викладанні мовних та природничих дисциплін у вишах, необхідно, на наш погляд, створення єдиного інформаційного середовища, яке дозволить здійснити широкий обмін не тільки навчальними матеріалами, а й новітніми перспективними розробками в частині як створення дистанційних курсів, так і застосуванні інноваційних ІТ-технологій у галузі освіти [1, с.59].

1. Морозова Л.Ю. Дистанційне навчання на сучасному етапі, новітні технології викладання мовних та природничих дисциплін у вишах // Теорія і практика викладання української мови як іноземної: Наук.-метод. збірник. – 2014. – № 10. С. 52-59.

2. Tait A. D'Une vocation nationale a une vocation international: Г Universite ouverte, le Royame-Uni et Europe//CEPES, Enseignement superieuren Europe. – 2004. – Vol.XIX. – No.2. – P.1097-1106.

3. Андреев А.А. Введение в дистанционное обучение // Компьютеры в учебном процессе – М.: Интерсоциоинформ, 1998. №2. – С.25-68.

4. Сисоєва С.О. Проблеми дистанційного навчання: педагогічний аспект // Неперервна професійна освіта: теорія і практика: Науково-методичний журнал – 2003. – Випуск 3-4. – 308 с.

5. Домрачев В.Г. Дистанционное обучение: возможности и перспективы // Высш. образование в России – 2004. – №3. – С.79-87.